

Vorbereiden

Wat doe je hier?

Johannes 4:5-26

13 juni 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Jezus raakt in gesprek met een Samaritaanse vrouw. Hij vraagt haar om water, terwijl joden normaal niet met Samaritanen omgaan. Jezus vertelt deze vrouw over het levend water. Hij maakt haar duidelijk dat hij de Messias is, die komen zou.

Weer een doopgesprek?

Twee weken geleden lazen we over het gesprek tussen Jezus en de Farizeër Nikodemus. Het leek wel wat op een doopgesprek, constateerden we bij dat verhaal. Nikodemus begreep niet veel van wat er gezegd werd. Vandaag horen we opnieuw over een gesprek, en opnieuw speelt water daarin een rol. De vrouw uit Samaria begrijpt misschien beter waar Jezus het over heeft dan de geleerde Nikodemus, al is ook bij haar de eerste reactie er een van onbegrip: 'U hebt niet eens een emmer, waar wilt u dan levend water vandaan halen?'

Samaria

Het oude Israël was verdeeld in verschillende gebieden. In het zuiden lag Judea: een relatief welvarend gebied, met de stad Jeruzalem als kloppend hart van het joodse geloof. In het noorden lag Galilea. Dat was een stuk minder welvarend en werd gezien als het 'gebied van de heidenen'. Eigenlijk kun je zeggen dat Samaria daar letterlijk en figuurlijk precies tussenin lag - niet alleen op de kaart, maar ook qua cultuur. Samaria was geen gebied van de heidenen, maar in de ogen van Judeeërs was het toch ook niet echt joods. Samaritanen lazen wel de boeken van de Thora (in onze Bijbel aangeduid als Genesis t/m Deuteronomium), maar niet de Profeten en Geschriften. Ze geloofden wel in de Ene God, maar gingen niet naar de tempel in Jeruzalem. In plaats daarvan

aanbaden ze God op de berg Gerizim. Daarom beschouwden mensen uit Judea de Samaritanen als halve heidenen, en de mensen uit Galilea beschouwden hen als halve joden.

Vijandschap

Bij veel mensen in Judea zat de afkeer van Samaritanen diep. Vrome joden die van Judea naar Galilea moesten, of mensen die optrokken naar de tempel in Jeruzalem, namen een omweg langs de Jordaan om te voorkomen dat ze door Samaritaans gebied moesten gaan. In het verhaal gaat ook Jezus van Judea naar Galilea – maar dan dwars door Samaritaans gebied heen.

Barmhartige jood

Op verschillende plekken in de Bijbel wordt de muur tussen joden en Samaritanen geslecht. Zo is er natuurlijk het wereldberoemde verhaal uit Lucas 10:25-37. Daar gaat het over een barmhartige Samaritaan bij Jeruzalem, vandaag lezen we over een barmhartige jood in Samaria.

Jakobsbron

In zekere zin is het verhaal van Israël begonnen bij Jakob, de man die later Israël genoemd werd. Dat geloofden ook de Samaritanen; in hun traditie spelen Jakob en Jozef een zeer belangrijke rol, misschien nog wel sterker dan Abraham en Isaak. Jezus gaat zitten bij de bron die naar Jakob genoemd is. Zo brengt dit verhaal ons naar de oorsprong van Israëls geloof. Jezus put uit de bron van Jakob en deelt dat met een Samaritaanse – zo laat een jood in Samaria zien dat het geloof van Israël niet alleen voor Judea bestemd is.

Bronverhalen

In het Oude Testament lopen bronverhalen vaak uit op bruiloftsverhalen; als iemand bij een bron gaat zitten, weet je hoe laat het is. Denk maar aan de knecht van Abraham, die een vrouw voor Isaak moest gaan halen (Genesis 24). Of aan Mozes bij de put van Midjan (Exodus 2:15). In het verhaal van vandaag zit Jezus als een 'ware Jakob' bij de bron in Samaria. Het is eigenlijk vreemd dat daar rond het middaguur ('het zesde uur' staat er – dat wil zeggen het zesde uur na zonsopgang) iemand langskomt; water putten deed men meestal in de koelte van de ochtend of de avond. Maar in dit verhaal loopt alles anders dan je zou denken.

Zes mannen

In het gesprek zegt Jezus tegen de vrouw: 'U hebt vijf mannen gehad, en degene die u nu hebt, is uw man niet.' Je kunt je natuurlijk afvragen waarom Jezus dat precies zegt. Zou dit alleen over deze vrouw gaan, of zegt hij hiermee ook iets over het geloof van Samaria? Hebben die vijf mannen te maken met de vijf boeken van de Thora, en is de zesde het huidige ongelof in Samaria? Voor de vrouw is deze uitspraak in ieder geval voldoende reden om Jezus te herkennen als een profeet. En niet lang daarna komt opnieuw een man ter sprake – de zevende man dus die in dit gesprek genoemd wordt. Die zevende man in het gesprek is de Messias. 'Ik weet dat hij zal komen', zegt de vrouw. En Jezus antwoordt: 'Dat ben ik, degene die met u spreekt.'

Vieren

Wat doe je hier?

Johannes 4:5-26

13 juni 2021

13 juni 2021

Kindermoment in de dienst

Vertel de kinderen dat het thema van vandaag is: Wat doe je hier?

Dat is een mooie vraag om eens aan de mensen te stellen!

Geef een paar kinderen een voorwerp dat als microfoon kan dienen. Ze lopen de kerk in en stellen deze vraag aan een aantal mensen: 'Wat doet u hier?'

Laat de kinderen vertellen welke antwoorden ze te horen hebben gekregen. Stel ook een paar kinderen deze vraag.

Inventariseer alle antwoorden. Misschien hebben mensen verteld waarom ze hier zijn (of online verbonden zijn): omdat ze dat altijd doen, omdat het moet, omdat ze het fijn vinden. Of is er vooral verteld wat er zoal gebeurt in de kerk: zingen, lezen, bidden, praten?

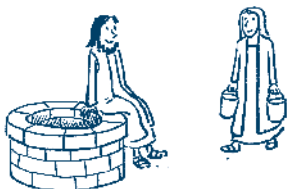
Maar waarom ben je eigenlijk hier? En niet in het bos of op de sportclub?

Misschien snappen vrienden of buren niet goed wat je nou eigenlijk in de kerk te zoeken hebt. Misschien kunnen de antwoorden die gegeven zijn hierbij helpen.

Bij het verhaal dat we straks gaan horen, past deze vraag ook. Jezus komt in Samaria, een gebied waar de Joden niet veel goeds over de mensen te zeggen hebben. Hij ontmoet een vrouw die ook niet echt snapt wat Jezus hier te zoeken heeft.

Wat denken de kinderen dat Jezus daar komt doen?

Vraag ze bij terugkomst of hun gedachte juist was.

Werkblad en tips

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. Jezus raakt in gesprek met een Samaritaanse vrouw bij de put. Met het ene werkblad maken de kinderen een knutselwerkje van de put. Op het andere werkblad staan vragen voor een enquête: wat doe je hier in de kerk? Gebruik dit werkblad bijvoorbeeld bij het kindermoment in de dienst.

Lezen en Zingen

Tweede zondag na Trinitatis Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	Ezechiël 17:22-24
Antwoordpsalm	92
Epistellezing	2 Korintiërs 5:1-10
Lezing uit het Evangelie	Marcus 4:26-34
Alternatief leesrooster	Micha 4:1-7 Hebreeën 12:18-29 Johannes 4:5-26

Zingen

Kijk eens even om je heen

*Kijk eens even om je heen
want je bent hier niet alleen.
Het is goed dat wij hier zijn,
samen hebben wij het fijn!*

Tekst: Erik Idema

Muziek: Gerard van Amstel

Kijk op www.kindopzondag.nl voor de bladmuziek en ingezongen versie.

Vertellen

Wat doe je hier?

Johannes 4:5-26

13 juni 2021

13 juni 2021

Werkvormen

4-7 jaar

Gesprek: Zou het kunnen dat je nooit meer dorst hebt? Hoe dan? Wanneer dan? Jezus zegt dat Gods woorden een beetje lijken op water waar je nooit meer dorst van krijgt. Je hebt genoeg aan die woorden. Aan welke woorden denk jij dan?

Spel: Hoe kun jij lijken op die Samaritaanse vrouw? Maak met kleden een jurk en zet een emmer op je hoofd. Kun je ermee lopen? Ook zonder de emmer vast te houden? En als er wat water in gaat? Laat ook zien hoe de vrouw naar Jezus kijkt. In het begin, als ze een beetje bang is. En later, als ze hoort dat Jezus haar kent. En op het eind, als Jezus vertelt dat hij die redder is.

Creatief: Maak met kosteloos materiaal, Lego of Duplo je eigen bron. Maak ook een emmer of bak die de put in kan zakken.

Vertelling 4-7 jaar

Bij de put

In Samaria woont een vrouw. Elke dag loopt ze naar de put om water te halen. Ze laat de emmer in het water zakken en takelt deze weer omhoog. Dan neemt ze eerst zelf een flinke slok. Heerlijk! Haar dorst is even weg. Maar de zon schijnt fel. En ze moet weer een heel stuk naar huis lopen. Al snel heeft de vrouw weer dorst.

Ook vandaag loopt de vrouw naar de put. Daar ziet ze iemand zitten. Het is een joodse man. De vrouw is een beetje bang. Zou deze meneer aardig doen? Want er zijn joodse mensen die niet aardig zijn tegen de mensen uit Samaria. Dan lopen ze met een boogje om haar heen. Of ze roepen: 'Jullie Samaritanen zijn slechte mensen!' Jullie doen het helemaal verkeerd!

Maar voor deze man hoeft ze niet bang te zijn. De man lacht vriendelijk. Hij zegt: 'Geef mij maar een slokje drinken. Ik heb dorst.'

De vrouw kijkt verbaasd. Wilt u echt een slokje drinken van mij meneer? U bent een Jood en ik niet. Loopt u niet liever met een boogje om mij heen?

De man lacht. 'Nee hoor', zegt hij. Ik zou het liefst jou water willen geven. Levend water. Ik wil je woorden van God geven. Dat is wat je nodig hebt. Dat is een beetje als water drinken en nooit meer dorst hebben!

De vrouw kijkt blij. 'Dat wil ik wel!', zegt ze.

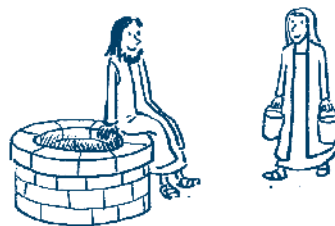
De man kijkt naar de vrouw. 'Ik ken jou', zegt hij. 'Ik weet wie je bent en hoe je leeft.'

En er komt iemand die je leven zal veranderen. Er komt een redder die mensen zoekt. Hij zoekt mensen die van God houden en luisteren naar wat Hij zegt.'

De vrouw knikt. 'Ik weet dat die redder komt', zegt ze. 'Daar heb ik over gehoord. Die redder zal ons alles vertellen.'

De man kijkt naar de vrouw en zegt: 'Ik ben die redder!'

Weer je wie die man is, die daar bij de put zit? Het is Jezus.

Vertelling 8–12 jaar

Gesprek met een Samaritaanse vrouw

Jezus en zijn leerlingen zijn op weg. Niet zomaar over de bekende wegen van Judea, maar in een heel ander gebied. Samaria heet dat gebied. Joodse mensen komen er niet zo graag. Samaritanen geloven in dezelfde God, en ze vertellen dezelfde verhalen over Abraham, Isaak en Jakob. Maar ze hebben een andere tempel en hele andere gewoontes. Als er een Samaritaan aankomt, gaan de meeste joden maar even snel aan de andere kant van de weg lopen. Maar Jezus niet.

In Samaria gaat Jezus zitten bij een put. Na een tijdje komt er een vrouw om water te halen. 'Wil je mij ook wat te drinken geven?' vraagt Jezus.

De vrouw kijkt verbaasd. 'Jij bent toch een jood?' vraagt ze. 'Dan wil je toch niks met mij te maken hebben?'

Jezus glimlacht. 'Als je wist wie ik was', zegt hij, 'dan zou je mij om water vragen.' 'O ja?' zegt de vrouw. 'Je hebt niet eens een emmer! Hoe wil je mij dan water geven? Heel lang geleden heeft Jakob bij deze put nog water gehaald. Ben jij soms beter dan Jakob?'

Jezus kijkt even in de put. En dan zegt hij: 'Wie dit water drinkt, krijgt daarna weer dorst. Maar als je drinkt wat ik je geef, krijg je nooit meer dorst.'

'Handig', antwoordt de vrouw. 'Dan hoef ik ook niet meer naar deze put te komen.'

Ze kijken elkaar, Jezus en de vrouw. Hebben ze het over water uit een put, of hebben ze het over iets anders? Na een korte stilte vraagt Jezus: 'Hoe is het eigenlijk met je man?'

De vrouw slaat haar ogen neer. 'Ik heb geen man', antwoordt ze stroef.

'Je hebt gelijk', zegt Jezus. 'Je hebt vijf mannen gehad. En degene die je nu hebt, dat is niet echt je man.'

De mond van de vrouw valt open van verbazing. 'Hoe weet u dat allemaal?' roept ze. 'U bent een profeet, dat moet wel. Wij hebben een andere tempel dan jullie, maar we geloven in dezelfde God. En u bent zijn profeet.'

Jezus knikt. 'Er komt een dag', zegt hij, 'dat mensen God écht aanbidden.'

'U bedoelt... als de Messias komt?' vraagt de vrouw.

Jezus spreidt zijn armen. 'Dat ben ik', zegt hij.

8-10 jaar

Gesprek: Stel de kinderen de vraag: waarom ben je hier? Laat ze dit om de beurt vertellen en vraag door. Wat zou Jezus antwoorden als de Samaritaanse vrouw dat aan hem gevraagd had? En als Jezus hier tussen ons in zou zitten en wij stellen hem die vraag; wat zou hij dat zeggen?

Spel: Bouw met tafels een put. Laat een paar kinderen in die put zitten. Iemand anders laat een emmer zakken. Een van de kinderen stopt iets van zichzelf in de emmer. Diegene die de emmer weer omhooghaalt, raadt van wie dit voorwerp is. Waarom denk je dat? Vind je het voorwerp passen?

Creatief: Laat de kinderen met letters en afbeeldingen uit tijdschriften een collage maken van 'levend water'.

11-12 jaar

Gesprek: De mensen in Samaria worden niet echt voor vol aangezien. Hoe zit dat in deze tijd? Zijn er mensen in je omgeving waar anderen ook het liefst met een boog omheen lopen? Wat doet Jezus? Wat betekent dat voor jou?

Schilderen: Laat de kinderen vrij schilderen. De titel van hun schilderij staat wel vast: 'Levend water'.

Weetje

Dit verhaal speelt zich af bij een bron. In de Bijbel vinden we meer verhalen waar die bron een belangrijke ontmoetingsplek is.

To do

Zoek in groepjes of tweetallen naar nog een verhaal in de Bijbel dat zich bij een bron afspeelt. Wissel de verhalen uit. Wat valt je op?